

Як уберегти дитину від викрадення

Українцям, на жаль, досить часто приходиться стикатися з викраденням цінних речей, таких як телефон, гаманець, оргтехніка, прикраси тощо... Та що робити, коли викрадають найцінніше – дітей?

Подібних випадків по всій Україні чимало. У столиці дев'ятирічна дівчинка пішла з мамою до великого торгово-розважального центру. Поки дитина розважалася, мама відійшла купити кави. Уже за 15 хвилин доньки не знайшла. Не запанікувавши, вона звернулася до охорони, аби охоронники перекрили всі входи та виходи з будівлі. За півгодини дитину знайшли в чоловічому туалеті – вона була підстрижена «під хлопчика» та переодягнена в хлопчачий одяг. На щастя, все обійшлося. Дитину знайшли, а викрадачі втекли. Але, очевидно, що викрадення планували професіонали.

Відповідно до статті 12 Закону України від 26.04.2001 р. №2402-III «Про охорону дитинства» виховання в сім'ї є першоосновою розвитку особистості дитини. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право і зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці.

Зауважу: Ваша дитина – це насамперед Ваша відповідальність.

До речі, ввечері 20 жовтня в Оболонському районі столиці з дошкільного закладу зникло немовля, якого залишив батько під східцями на першому поверсі будівлі, коли пішов за старшою донькою у групу. Правоохоронці з'ясували, що викрадення здійснила жінка, котра сама нещодавно втратила дитину. Наразі зловмисницю затримали.

Тож будьте уважні! Адже викрадачі, щоб заманити дитину, використовують різні способи та методи. Серед найпоширеніших – представитися знайомими батьків і запропонувати дитині відвезти її до мами чи тата на роботу. В інших випадках дитину просять показати кудись дорогу. Зрозуміло, за допомогою пропонують подарунок або солодощі.

Не випробовуйте долю дитини і власні нерви. Оскільки Ви не можете знати про наміри оточуючих, тим більше передбачити їхню поведінку, то повинні докласти максимум зусиль, щоб застерегти свою дитину від трагедії. Будьте постійно поруч, дотримуйтеся простих правил безпеки і навчайте малечу!

Як захистити дитину?

- Насамперед не залишайте дитину без нагляду в громадських місцях.
- Поясніть дитині, що вона не повинна розмовляти з незнайомими людьми і брати від них що-небудь. Тим більше, не зобов'язана нікого проваджати! У разі, якщо незнайомі кудись ведуть дитину, вона має голосно кричати: «Поліція!», «Швидка!», «Пожежа!», «Я вас не знаю!» тощо, щоб привабити людей на допомогу.
- Встановіть маячок на мобільний телефон дитини, і Ви постійно знатимете, де вона знаходиться у будь-який момент.

- Ваша дитина повинна пам'ятати прізвище/ім'я та адресу проживання, щоб у поліції швидше знайти батьків.

- Придумайте з дитиною кодове слово. Наприклад, «носоріг». Якщо на вулиці навіть хтось із знайомих пропонує відвести додому, він обов'язково повинен знати це кодове слово, інакше потрібно триматися подалі. Кодове слово варто використовувати і тоді, коли є будь-яка інша небезпека. Повідомити телефоном, смс вихователя чи вчителя в школі.

- За можливості не дозволяйте дитині навіть у середній школі самотійно пересуватись вулицею.

Що робити, якщо дитина вже зникла?

Якщо дитина зникла в громадському місці, відразу повідомте про це охорону, адміністрацію організації. Необхідно негайно почати контролювати входи-виходи, перевірити туалети, автостоянки, склади, оголосити по гучному зв'язку про зникнення дитини, розповісти її прикмети. Не можна випускати нікого з дітьми з приміщення – у разі викрадення зовнішність дитини можуть змінити. У транспорті не соромтеся голосно кричати про зникнення дитини.

Зверніться по допомогу до відділення поліції і залиште заяву про зникнення дитини – пошук починається протягом доби. Звертатися Ви можете вже через 5 хвилин після зникнення дитини. Найефективніше йти до відділення за місцем зникнення або ж викликати патруль (102) просто на місце події. Протягом цього часу залучіть до пошуків дитини якомога більше людей: сусідів, знайомих, співробітників навчального закладу, де вчиться дитина (дитячий садок, школа, вуз), добровольців. Не припиняйте пошуки навіть уночі.

Окрім поліції, надайте максимальний розголос події – всі можливі варіанти соціального зв'язку. Якщо дитина неповнолітня, щодня слідкуйте, щоб геолокація на телефоні дитини була ввімкнена та телефон постійно був заряджений.

Якщо йдете до відділення поліції, відразу візьміть із собою «свіжу» фотокартку, річ, на якій є відбитки дитини, запах. Дайте максимум інформації, а саме – про захворювання дитини, особливі прикмети в зовнішності, особливості ходи, вимови, дані про коло спілкування, розкажіть про підозрілих друзів, знайомих, погані звички дитини і т. д.

Коли дитину знайдено, не накидайтеся на неї з докорами, адже вона сама дуже налякана і перебуває в стані великого емоційного стресу. Найголовніше – застерігайте дитину, а не залякуйте її, інакше вона боїтиметься всіх людей.

Як карають крадіїв?

За викрадення дитини передбачена кримінальна відповідальність. Згідно з частиною другою статті 146 Кримінального кодексу України (Незаконне позбавлення волі або викрадення людини) дії щодо малолітнього караються обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

До кримінальної відповідальності можуть притягнути і батьків чи опікунів, котрі залишили дитину в небезпеці. Це передбачено статтею 166

Кримінального кодексу України. Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки, карається обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Не будьте «глухими» та «сліпими», не залишайтеся байдужими до оточуючих. Якщо Ви побачили дивну поведінку дорослих разом із дитиною, не посоромтесь і уточніть, чи з дитиною все нормально. Не проходьте повз малечі, котра розгублено плаче посеред торгового центру. Впевнений, що чимало проблем можна було б уникнути, якби ми були уважнішими до прохожих, колег чи сусідів.

Станіслав Куценко – юрист-експерт, очільник столичної юстиції